

1ο ΘΕΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ:

α) Ὅρα τοίνυν παρά τοῦτο τό τειχίον φέροντας ἀνθρώπους σκεύη τε παντοδαπά ὑπερέχοντα τοῦ τειχίου καί ἀνδριάντας καί ἄλλα ζῶα λίθινά τε καί ξύλινα καί παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκός τούς μέν φθεγγομένους, τούς δε σιγῶντας τῶν παραφερόντων.

β) Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι, συναρμόττων τούς πολίτας πειθοῖ τε καί ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδιδόναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἦν ἂν ἕκαστοι τό κοινόν δυνατοί ὧσιν ὠφελεῖν καί αὐτός ἐμποιῶν τοιούτους ἀνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῆ τρέπεσθαι ὅπῃ ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρηῆται αὐτός αὐτοῖς ἐπί τόν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδικήσομεν τούς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλά δίκαια πρός αὐτούς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καί φυλάττειν.

(Πλάτωνας, Πολιτεία ενοτ. 11,13)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. «Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν ... ἐπί τόν σύνδεσμον τῆς πόλεως. » : Να μεταφραστεί το απόσπασμα.

(μονάδες 10)

B. 1. Τι μεταφέρουν οι άνθρωποι που βρίσκονται πλησίον του χαμηλού τειχίου της σπηλιάς; Τι συμβολίζει η συγκεκριμένη εικόνα; Σε ποιο σημείο της θεωρίας των Ιδεών του Πλάτωνα εντάσσεται;

(μονάδες 15)

2. Ποιος ο στόχος του νόμου μέσα στην κοινωνία έτσι όπως φαίνεται από το δεύτερο απόσπασμα, ποιες λειτουργίες επιτελεί και με ποια μέσα τις επιτυγχάνει; Να απαντήσετε κάνοντας κειμενική αναφορά.

(μονάδες 15)

3. Ποιές οι απόψεις του Σωκράτη και των συνομιλητών του για τη δικαιοσύνη; Με ποιο συγκεκριμένο παράδειγμα – επιχείρημα θα οδηγηθεί ο Σωκράτης στον ορισμό της;
(μονάδες 10)

4. α) γυναίκα – διένεξη – εμπιστοσύνη – άνετος - τρόπαιο: να βρεθούν ετυμολογικά συγγενείς λέξεις των τύπων μέσα από τα κείμενα.

β) φθεγγομένους – βούλεται - ὠφελεῖν – μέλει – πράξει: να γραφούν συνώνυμα των τύπων στα αρχαία ελληνικά.

(μονάδες 10)

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἦ καὶ ἐπέγνωσ τι, ὦ Ἰσχόμαχε, ἔφην ἐγώ, ἐκ τούτων αὐτὴν κεκινημένην μᾶλλον πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν; Ναί μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἰσχόμαχος, καὶ δηχθεῖσαν γε οἶδα αὐτὴν καὶ ἐρυθρίασασαν σφόδρα ὅτι τῶν εἰσενεχθέντων τι αἰτήσαντος ἐμοῦ οὐκ εἶχέ μοι δοῦναι. Καὶ ἐγώ μέντοι ἰδὼν ἀχθεσθεῖσαν αὐτὴν εἶπον. Μηδέν, ἔφην, ἀθυμῆσης, ὦ γύναι, ὅτι οὐκ ἔχεις δοῦναι ὅ σέ αἰτῶν τυγχάνω. Ἔστι μὲν γὰρ πενία αὕτη σαφής, τό δεόμενον τινός μὴ ἔχειν χρῆσθαι· ἀλυποτέρα δέ αὕτη ἢ ἔνδεια, τό ζητοῦντα τι μὴ δύνασθαι λαβεῖν ἢ τὴν ἀρχὴν μηδέ ζητεῖν, εἰδότα ὅτι οὐκ ἔστιν.

(Ξενοφῶντα, Οἰκονομικός , VIII)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

Γ.1. Να μεταφραστεί το κείμενο.

(μονάδες 20)

Γ.2. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

Δί' : κλητική ενικού

δηχθεῖσαν: γ' πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή.

εἰσενεχθέντων : β' ενικό οριστικής μέλλοντα στην ενεργητική φωνή.

τούτων : γενική ενικού στο θηλυκό γένος.

γύναι : δοτική πληθυντικού.

τυγχάνω: απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή.

δοῦναι : το β' πρόσωπο ενικού στην προστακτική του ίδιου χρόνου.

σαφής : ο συγκριτικός βαθμός στην ίδια πτώση, αριθμό στο θηλυκό γένος.

ἐπέγνωσ : το β' πρόσωπο ενικού στην προστακτική του ίδιου χρόνου.

εἰδότα: το γ' πρόσωπο ενικού στην προστακτική του ίδιου χρόνου.

(μονάδες 10)

Γ.3.

α) ἐρυθριάσασαν – τῶν εἰσενεχθέντων - μοι - δεόμενον - χρῆσθαι – τὴν ἀρχὴν :

αναγνωριστούν συντακτικά οι τύποι.

(μονάδες 6)

β) « καί δηχθεῖσαν γε αἶδα αὐτὴν καί ἐρυθριάσασαν σφόδρα »: να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

(μονάδες 2)

γ) « αἰτήσαντος ἐμοῦ » : να αναγνωρίσετε τη μετοχή και να την αναλύσετε σε πρόταση.

(μονάδες 2)